

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

О.В. Куклін

2019 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА»

на навчання для здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста
на базі повної загальної середньої освіти за спеціальностями:

- 022 «Дизайн»**
- 051 «Економіка»**
- 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**
- 075 «Маркетинг»**
- 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
- 071 «Облік і оподаткування»**
- 123 «Комп'ютерна інженерія»**
- 121 «Інженерія програмного забезпечення»**

РОЗРОБЛЕНО

та рекомендовано до затвердження на засіданні циклової комісії української мови та літератури протокол № 9 від 22.01.19 р.

Черкаси 2019

Українська мова: програма вступного випробування з навчальної дисципліни / Розробник: Кабанюк С.С.; Черкаський державний бізнес-коледж. – Черкаси, 2019. – 22 с.

Розробник:

С.С Кабанюк, викладач вищої категорії, голова предметної
екзаменаційної комісії

*Затверджено на засіданні приймальної комісії
Черкаського державного бізнес-коледжу
(протокол № 3 від «22» лютого 2019 р.)*

© Черкаський державний
бізнес-коледж, 2019

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
1. Перелік тем, що виносяться на вступне випробування та вимоги рівня підготовки з української мови	5
2. Перелік тем, що виносяться на вступне випробування та вимоги рівня підготовки з української літератури	17
4. Структура тесту вступного випробування	19
5. Критерії оцінювання	20
Рекомендована література	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з української мови на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в Черкаському державному бізнес-коледжі складається з пояснювальної записки, переліку тем, що виносяться на вступні випробування, вимог до рівня підготовки, критеріїв оцінювання та списку рекомендованої літератури.

Програма окреслює обсяг знань і вмінь з української мови за програмою підготовки учнів на базі повної загальної середньої освіти.

Зміст тестових завдань вступного випробування відповідає вимогам програми підготовки та проведення ЗНО за 2016-2017 н.р.

Під час проведення вступного випробування з української мови абітурієнти повинні дотримуватись таких вимог:

- зберігати тишу;
- працювати самостійно;
- не користуватися довідниковими матеріалами (навчальними посібниками, довідниками, електронними записними книжками, а також будь-якими іншими засобами);
- не розмовляти з іншими абітурієнтами, які екзамнуються;
- не здійснювати допомогу у виконанні завдань іншим абітурієнтам, які екзамнуються;
- не користуватися засобами оперативного (мобільного) зв'язку;
- не покидати меж території, яка встановлена приймальною комісією для проведення вступного випробування.

1. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Загальні питання правопису. Вживання великої літери. Зміни приголосних при словотворенні. Спрощення в групах приголосних

Зміст навчального матеріалу:

1. Уживання великої літери в уособлених назвах.
2. Велика літера в адміністративно-територіальних, політичних назвах.
3. Велика літера в географічних та астрономічних назвах.
4. Велика літера в історичних назвах. Велика літера у складноскорочених назвах.
5. Перенос частин слова.
6. Уподібнення приголосних за місцем творення.
7. Спрощення в групах приголосних.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

• **Знати:**

- загальні правила правопису української мови;
- правила вживання великої літери в уособлених назвах, в адміністративно-територіальних, політичних назвах, в географічних та астрономічних назвах, в історичних назвах, у складноскорочених назвах.;
- правила переносу частин слова;
- знати правила уподібнення приголосних за місцем творення;
- знати правила спрощення в групах приголосних;
- що вивчають фонетика і орфоепія, графіка і орфографія.

• **Уміти:**

- ділити слово правильно на склади;
- знаходити вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил;
- знаходити і виправляти орфографічні помилки на вивчені правила;

– правильно писати слова за вивченими орфограмами.

Тема 2. Правила вживання апострофа та м'якого знака

Зміст навчального матеріалу

1. Уживання м'якого знака.
2. Уживання апострофа.
3. М'який знак і апостроф в іншомовних словах.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів Абітурієнт повинен

• Знати:

- як передається м'якість приголосних на письмі;
- правила вживання на письмі м'якого знака;
- складні випадки вживання м'якого знака;
- складні випадки вживання апострофа;
- правила вживання апострофа у словах іншомовного походження;
- правила вживання м'якого знака у словах іншомовного походження.

• Уміти:

- знаходити вивчені орфограми в словах;
- обґрунтовувати вивчені орфограми за допомогою правил;
- правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- знаходити і виправляти орфографічні помилки.

Тема 3. Правопис ненаголошених голосних. Правопис префіксів

Зміст навчального матеріалу:

1. Чергування е з и.
2. Правопис ненаголошених е та и.
3. Ненаголошені е та и в префіксах.
4. Правопис і та и в основах іншомовних слів.
5. Передача російських власних назв українською мовою.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів
Абітурієнт повинен

● **Знати:**

- ненаголошені голосні е, и, о в коренях слів;
- ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом;
- правила правопису префіксів;
- основні орфограми у префіксах.

● **Уміти:**

- визначати наголошені склади у слові;
- вимовляти звуки відповідно до орфоепічних норм;
- знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил;
- знаходити і виправляти орфографічні помилки;
- практично використовувати вивчені правила при написанні слів.

**Тема 4. Правопис подвоєних приголосних у суфіксах
прикметників, похідних словах та в загальних і власних назвах
слів іншомовного походження**

Основний зміст роботи

1. Подвоєння у суфіксах прикметників та похідних словах.
2. Подвоєння букв в іншомовних словах (загальні назви).
3. Подвоєння приголосних у словах іншомовного походження (власні назви).

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів
Абітурієнт повинен

● **Знати:**

- правила подвоєння приголосних у суфіксах прикметників;
- подвоєння приголосних у словах іншомовного походження, у загальних назвах;
- подвоєння в географічних, особових та інших власних назвах.

● **Уміти:**

- практично використовувати вивчені правила;

- розрізняти правопис і значення слів;
- знати винятки, де не відбувається подвоєння у загальних назвах іншомовного походження;
- пояснити правопис -н-, і -нн- у прикметниках та похідних словах;
- наводити приклади написання;
- знаходити і виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.

Тема 5. Морфологія і правопис. Творення і правопис складних іменників, прикметників та складних слів іншомовного походження

Основний зміст роботи

1. Творення та правопис складних іменників.
2. Творення і правопис складних прикметників.
3. Правопис складних слів іншомовного походження.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

- **Знати:**
 - що вивчає морфологія;
 - загальне значення іменника та прикметника;
 - основні способи творення іменників;
 - правопис складних іменників;
 - основні способи творення прикметників;
 - правопис складних прикметників;
 - правопис складних слів іншомовного походження.
- **Уміти:**
 - розпізнавати іменники та прикметники;
 - правильно писати складні іменники та прикметники, знати винятки;
 - знаходити вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил;
 - знаходити та виправляти помилки на вивчені правила;

- обґрунтувати написання разом, окремо, через дефіс складних прикметників та іменників;
- писати складні слова іншомовного походження.

Тема 6. Творення і правопис складних числівників, займенників, прислівників. Написання прислівників разом, окремо, через дефіс

Основний зміст роботи

1. Правопис складних числівників і відчислівникових слів.
2. Правопис складних займенників.
3. Написання прислівників через дефіс.
4. Правопис прислівників разом та окремо.
5. Правопис прислівників та однозвучних сполучень.
6. Правопис складних прислівників, створених поєднанням прийменника з іменником.
7. Написання прислівникових сполук.
8. Інші орфограми прислівників.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

- **Знати:**
 - загальне значення числівника, займенника, прислівника, їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
 - правопис складних та складених числівників, займенників;
 - написання разом, окремо, через дефіс прислівників.
- **Уміти:**
 - розпізнавати числівники, займенники та прислівники, визначати їхні граматичні ознаки;
 - правильно використовувати в мовленні;
 - знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил;
 - знаходити і виправляти орфографічні помилки на вивчені правила;
 - правильно писати слова разом, окремо, через дефіс.

Тема 7. Службові частини мови. Правопис прийменників, сполучників та однозвучних поєднань інших частин мови

Основний зміст роботи

1. Правопис прийменників разом, окремо, через дефіс.
2. Написання складних сполучників та однозвучних поєднань інших частин мови.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів

Абітурієнт повинен

- **Знати:**

- граматичні ознаки прийменника, сполучника;
- поділ сполучників на сполучники сурядності та підрядності, їх види;
- написання прийменників разом, окремо, через дефіс;
- написання сполучників разом і окремо.

- **Уміти:**

- розпізнавати прийменники, правильно використовувати їх у мовленні;
- розпізнавати сполучники правильно використовувати їх у мовленні;
- знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил;
- правильно писати прийменники та сполучники, знаходити і виправляти помилки на вивчені правила.

Тема 8. Написання часток з різними частинами мови.

Правопис вигуків

Основний зміст роботи

1. Написання часток разом, окремо, через дефіс.
2. Правопис частки не з різними частинами мови.
3. Правопис частки ні з різними частинами мови.
4. Правопис вигуків.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів
Абітурієнт повинен

• **Знати**

- частку як службову частину мови;
- розряди часток за значенням;
- написання часток разом, окремо, через дефіс;
- граматичні ознаки вигуку;
- вивчені правила правопису.

• **Уміти:**

- розпізнавати частки та вигуки;
- правильно використовувати їх у мовленні;
- знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою орфографічних правил;
- правильно писати частки та вигуки;
- знаходити та виправляти помилки на вивчені правила.

Тема 9. Синтаксис і пунктуація. Словосполучення.
Розділові знаки в простому реченні

Основний зміст роботи

1. Розділові знаки (загальна характеристика).
2. Інтонація і розділові знаки в реченні.
3. Розділові знаки в простому реченні.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів
Абітурієнт повинен:

• **Знати**

- загальні відомості про синтаксис та пунктуацію;
- загальні відомості про види і будову словосполучення;
- будову простого двоскладного та односкладного речення;
- відомості про головні і другорядні члени речення;
- розділові знаки у простому реченні;
- вивчені пунктуаційні правила.

- **Уміти:**

- визначати головне і залежне слова в словосполученні;
- правильно будувати і використовувати в мовленні словосполучення і просте речення;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою правил;
- правильно вживати тире в неповних реченнях та між підметом і присудком;
- знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

Тема 10. Розділові знаки в реченнях з однорідними членами.

Узагальнюючі слова при однорідних членах речення

Основний зміст роботи

1. Однорідні члени речення.
2. Розділові знаки в реченнях з однорідними членами.
3. Однорідні й неоднорідні означення.
4. Узагальнюючі слова при однорідних членах речення.
5. Кома між однорідними членами.
6. Двокрапка і тире при узагальнюючих словах у реченні з однорідними членами.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів

Абітурієнт повинен

- **Знати:**

- відомості про однорідні члени речення;
- правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення;
- відомості про узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами;
- правила вживання розділових знаків при узагальнюючих словах.

- **Уміти:**

- знаходити однорідні члени речення (поширені і непоширені), різні ряди однорідних членів в одному реченні;
- знаходити узагальнюючі слова при однорідних членах;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою правил;

- правильно ставити розділові знаки при однорідних членах речення та узагальнюючих словах;
- знаходити та виправляти помилки на вивчені правила.

Тема 11. Розділові знаки в реченнях з відокремленими членами. Вставні і вставлені конструкції. Звертання

Основний зміст роботи

1. Розділові знаки при відокремлених та уточнюючих членах речення.
2. Невідокремлені означення.
3. Розділові знаки при звертаннях, вставних словах і реченнях.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

• Знати:

- відомості про відокремлені та уточнюючі члени речення;
- відомості про звертання та вставні слова;
- найчастіше вживані вставні слова і словосполучення;
- правила вживання розділових знаків при відокремлених та уточнюючих членах речення, звертаннях і вставних словах.

• Уміти:

- знаходити відокремлені та уточнюючі члени речення;
- знаходити звертання і вставні слова;
- правильно використовувати в мовленні і виразно читати речення з відокремленими та уточнюючими членами речення, звертаннями і вставними словами;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою правил;
- правильно вживати розділові знаки при звертаннях, вставних словах, відокремлених та уточнюючих членах речення;
- знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

Тема 12. Пряма мова, цитати та розділові знаки при них

Основний зміст роботи

1. Пряма мова і розділові знаки при ній.
2. Пунктограми при діалозі.
3. Знаки пунктуації при цитатах.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

• Знати:

- відомості про пряму і непряму мову як засоби передачі чужої мови;
- заміну прямої мови непрямою;
- будову речень з прямою та непрямою мовою, з цитатами;
- особливості діалогу;
- правила розстановки розділових знаків при прямій мові, цитаті, діалозі.

• Уміти:

- знаходити слова автора і пряму мову, речення з непрямою мовою;
- замінювати пряму мову непрямою;
- правильно використовувати в тексті пряму мову і цитати;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою правил;
- правильно ставити розділові знаки при прямій мові, цитатах, діалозі;
- знаходити та виправляти помилки на вивчені правила.

Тема 13. Складне речення. Розділові знаки у складносурядних реченнях

Основний зміст роботи

1. Кома у складносурядних реченнях.
2. Інші розділові знаки у складносурядних реченнях.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

• Знати:

- відомості про складне речення;

- види складних речень;
- засоби зв'язку між простими реченнями в складному;
- будову складносурядного речення;
- правила розстановки розділових знаків між простими реченнями в складносурядному.

- **Уміти:**

- розрізняти складні речення різних типів;
- визначати їх структуру і засоби зв'язку між простими реченнями;
- правильно ставити і пояснювати розділові знаки між простими реченнями в складносурядному;
- знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

Тема 14. Складнопідрядні речення та пунктограми в них

Основний зміст роботи

1. Види складнопідрядних речень.
2. Кома у складнопідрядних реченнях.
3. Інші пунктограми у складнопідрядних реченнях.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів

Абітурієнт повинен

- **Знати:**

- відомості про складнопідрядне речення;
- види підрядних речень;
- правило вживання розділових знаків між підрядним і головним реченням.

- **Уміти:**

- розпізнавати складнопідрядні речення;
- правильно ставити і пояснювати розділові знаки між підрядним і головним реченнями;
- знаходити та виправляти помилки на вивчені правила.

Тема 15. Розділові знаки у безсполучникових реченнях

Основний зміст роботи

1. Кома в безсполучникових складних реченнях.
2. Інші розділові знаки в безсполучникових складних реченнях.

Основні вимоги до мовної підготовки абітурієнтів **Абітурієнт повинен**

- **Знати:**
 - відомості про безсполучникове складне речення;
 - правила вживання розділових знаків між простими реченнями в безсполучниковому складному.
- **Уміти:**
 - знаходити безсполучникові складні речення і визначати в них смислові відношення між простими реченнями;
 - обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою пунктуаційних правил;
 - правильно ставити розділові знаки між простими реченнями в безсполучниковому складному;
 - знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри», «За світ встали козаченьки». Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то Хміль». Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».

2. Давня українська література

«Повість минули літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги)

Слово про похід Ігорів».

Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту - звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми.

3. Література кінця XVIII — початку ХХ ст.

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка»

Г. Квітка-Основ'яненко. «Маруся»

Тарас Шевченко. «До Основ'яненка», «Катерина», «Гайдамаки», «Кавказ», «Сон» («У всякого своя доля», «І мертвим, і живим, і ненародженим...»), «Заповіт», «Мені однаково»

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада»

Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я»

Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Іван Карпенко-Карий. «Мартин Боруля»

Іван Франко. «Гімн», «Чого являєшся мені у сні», «Мойсей»

Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo»

Ольга Кобилянська. «Земля»

Микола Вороний. «Блакитна Панна»

Олександр Олесь. «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...»

Володимир Винниченко. «Момент»

4. Література ХХ ст.

Павло Тичина. «О панно Інно», «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...»

Максим Рильський «ММолюсь і вірю. Вітер грає...»

Микола Зеров «Київ - традиція»
Микола Хвильовий. «Я (Романтика)»
Юрій Яновський. «Дитинство»
Володимир Сосюра. «Любіть Україну»
Валер'ян Підмогильний. «Місто»
Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом»
Микола Куліш. «Мина Мазайло»
Богдан-Ігор Антонич. «Різдво»
Олександр Довженко. «Україна в огні», «Зачарована Десна»
Андрій Малишко «Пісня про рушник»
Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти – людина...», «Задивляюсь у твої зіниці...»
Олесь Гончар. «Залізний острів»
Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном»
Василь Стус. «Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!..»
Іван Драч. «Балада про соняшник»
Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать», «Українське альфреско», «Маруся Чурай»
5. Твори українських письменників-емігрантів
Іван Багряний. «Тигролови»
Євген Маланюк. «Стилет чи стилос?»

6. Сучасний літературний процес
Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.

3. СТРУКТУРА ТЕСТУ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Для проведення вступних випробувань з української мови для абітурієнтів на базі повної загальної середньої освіти запропоновано тестові завдання з української мови та літератури.

Зміст завдань відповідає діючій програмі з української мови та літератури, яка укладена за програмою академічного та рівня стандарту, затвердженої Міністерством освіти і науки України .

Кожен варіант містить двадцять чотири завдання по 5 варіантів відповіді, серед яких лише один правильний.

Завдання розраховані на теоретичні та практичні знання абітурієнтів.

Теоретичний блок питань спрямований на знання теорії літератури абітурієнтами, вдосконалення вмінь і навичок щодо застосування набутих знань на практиці.

Перевірці підлягають вміння правильно писати слова на орфографічні правила та словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації, знання особливостей творчості письменників, змісту літературних творів та теоретичних відомостей, визначених програмою.

Завдання вважається виконаним правильно, якщо абітурієнт вказав літеру, якою позначена правильна відповідь.

Оцінювання знань здійснюється за дванадцятибальною системою.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ІЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Оцінювання результатів вступного іспиту здійснюється на основі ґрунтовних знань усіх розділів української мови та літератури.

Оцінювання результатів письмової роботи здійснюється так:

1) за правильно виконані 24 тестові запитання (завдання з однією правильною відповіддю) абітурієнт отримує 0,5 бала за кожне з них;

Оцінювання здійснюється таким чином, що за зазначену роботу абітурієнт може отримати від 0 (нуль) балів (за сумлінну роботу, яка не дала належного результату) до дванадцяти балів (за правильно виконану роботу).

„0 – 3” (незадовільно) – абітурієнт виявляє початковий рівень обізнаності з теми; за обсягом робота становить менше половини від норми; робота характеризується наявністю значної кількості орфографічних та пунктуаційних помилок.

„4 – 6” (задовільно) – абітурієнт самостійно проявляє середній рівень обізнаності з теми; відповідає на запитання чи виконує практичне завдання, що за критерієм обсягу, відповідною орфографічною та пунктуаційною грамотністю характеризується певною завершеністю, але трапляються недоліки за рядом показників.

„7 – 9” (добре) – абітурієнт самостійно виявляє достатній рівень обізнаності з більшістю тем, граматично правильно виконує практичне завдання, однак припускається окремих орфографічних та пунктуаційних недоліків.

„10 – 12” (відмінно) – абітурієнт самостійно виявляє високий рівень обізнаності з усіх тем, що пропонуються; робота в цілому відзначається точністю вибору правильних відповідей, граматичною та пунктуаційною правильністю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі 1-ша частина / О. Авраменко О. . – К.: Грамота, 2018. – 576с.
2. Авраменко О. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі 2-га частина. / О. Авраменко О. . – К.: Грамота, 2018. – 160с.
3. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник / М. Зубков. – К.: Школа, 2009.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. / Г.О. Козачук. - К.: Вища шк., 2003. – С. 68-69, с. 77.
5. Мацько Л.І. Українська мова: Навч. Посібник / Л.І. Мацько, О.М. Мацько, О.М. Сидоренко. – К.: Либідь, 1998. – С. 50-52.
6. Росінська О.А. Українська мова: Довідник школяра і студента/ О.А. Росінська. – Донецьк: ТОВ ВКФ „БАО”, 2005. – С. 261-263, 244.
7. Сучасний словник – мінімум іншомовних слів: Близько 6 тис. слів / Ред. Г.Г. Германенко, О.М. Єфімов. – К.: Довіра, 1999. – 367 с.
8. Словник довідник з культури української мови / Д. Гринчишин та ін. – К.: Знання, 2004. – 367 с.
9. Тести. Українська мова. 5-12 класи / За ред. д. філол. н., проф. Гуйванюк Н.В. – К.: Академія, 2009.
10. Українська мова та літератур. Типові тестові завдання ЗНО 2019. Типові тестові завдання / За ред Жовтобрюх В.Ф. – К.: Літера, 2018. – 160 с.
11. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-т української мови. – К.: Наук. думка, 2002. – 240 с.
12. Фурдуй М.І. Українська мова. Практикум з правопису: Навч. посібник / За ред. В.В. Різуна. – К.: Либідь, 2004. – С. 41-45.
13. Шевчук С.В. Збірник диктантів: Навч. посіб. для учнів 10-11 кл. / С. В. Шевчук – К.: Вища шк.: А.С.К., 1999. – 223 с.

14. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – 3-тє вид. / І.П. Ющук. – К.: Освіта, 1997, - С. 46-48.
15. Ющук І.П. Українська мова / І.П. Ющук. – К.: Либідь, 2004. – С. 114-117.